

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godišnju „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 8.—; na polugodišnje i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stojte 16 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, oz koja nema dočišnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti: pitanje za uvrstite, uz koje nema prilike preplatiti, biti će povraćeno. — Preplate se šalju poštanskim putničicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćeno se pismo ne primaju. — Pisma i nove treba slati Uredniku Objavitelja Dalmatinskog u Zadar.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Naše napredovanje u Italiji.

Austro-ugarske i njemačke čete prešle riječu Livenzu.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau

Cesar Karlo i Cesarica Zita na zapadnoj fronti.

UDINE. 5. Cesarski par u pratnji nadvojvode Maksa, princa Feliksa i Renata Darmanskog i poglavice generalnog štaba Arza, stigao je na jugo-zapadnu frontu. Se talijanskom katastrofom u području Udine i Palmanove ne može da se mjeri nikakva katastrofa koja je ikad jednu vojsku zatekla. Da se opisne rasulo talijanske treće armije između Codroipa i Latisane, nema uopće nikakve mjerje. Svi gradovi, kojima je Cesar prošao: Gradiška, Cormons, Udine, Codroipo, Palmanova, Cervignano, kaogod i sve linije na rijeckama do duboko u mletačku krajinu, bijahu od Talijanaca najačće utvrgeni, tako da se više nijesu mogli smatrati kao poljska utvrgena. Ali nikakva žična zapreka, nikakav prsobran na bijase za naše čete neslavljiv. Cesara su svagdje primili s odusvremenjem: naročito pak u Gradiški, gdje je vladar prvi put došao; u tom gradu cijelo pučanstvo se namjesnikom Friesom, načelnikom grofom Locatellijem, gradskim župnicima na čelu svećenstva, dočekalo Cesara, i u svojim mu se besjedama poklonio. Cesari se porazgovarao sa svim glavnim ličnostima i predao je veliki križ reda Franje Josipa sa ratnom dekoracijom načelniku, koji je, kao i sve pučanstvo, i pod tujim gospodstvom očuvao svoju priručnost naslijegenoj vlasti.

UDINE. 5. Cesarski par u pratnji nadvojvode Maksa, princa Feliksa i Renata Darmanskog i poglavice generalnog štaba Arza, stigao je na jugo-zapadnu frontu. Se talijanskom katastrofom u području Udine i Palmanove ne može da se mjeri nikakva katastrofa koja je ikad jednu vojsku zatekla. Da se opisne rasulo talijanske treće armije između Codroipa i Latisane, nema uopće nikakve mjerje. Svi gradovi, kojima je Cesar prošao: Gradiška, Cormons, Udine, Codroipo, Palmanova, Cervignano, kaogod i sve linije na rijeckama do duboko u mletačku krajinu, bijahu od Talijanaca najačće utvrgeni, tako da se više nijesu mogli smatrati kao poljska utvrgena. Ali nikakva žična zapreka, nikakav prsobran na bijase za naše čete neslavljiv. Cesara su svagdje primili s odusvremenjem: naročito pak u Gradiški, gdje je vladar prvi put došao; u tom gradu cijelo pučanstvo se namjesnikom Friesom, načelnikom grofom Locatellijem, gradskim župnicima na čelu svećenstva, dočekalo Cesara, i u svojim mu se besjedama poklonio. Cesari se porazgovarao sa svim glavnim ličnostima i predao je veliki križ reda Franje Josipa sa ratnom dekoracijom načelniku, koji je, kao i sve pučanstvo, i pod tujim gospodstvom očuvao svoju priručnost naslijegenoj vlasti.

Zatim je Cesari nastavio put u Udine. Pred ovim gradom kaogod i u samom gradu nailazi se neprestano na tragove prenaglog neprijateljevog bijega. Treba reći da su tri a na mesta i četiri kolone teške artillerije, parkovi za ratne mostove, kolone teretnih motornih kola, letjelicki parkovi, stada marve za klanje pohitali k načeku Tagliamentu, pa pod utiskom goleme nesreće više se otoliti ne makli. Nebrojevi topovi, automobili, kola stote još i danas na cestu i tu se stovatili u jarke pokraj puta. Ratnog materijala dižu se čitave brda. Ovdje se može u nevjerojatnom broju poznavati čitava artillerija Talijanaca i njihovih saveznika. Kako se primičeš Tagliamentu, prizor postaje to veći i potresniji.

Cesar je jedva krčio sebi put kroz taj darmar, u kojemu samo ljudski su stanovi skoro sasvim neosjećeni. Pucanju topovi s ove i s one strane kad je prelazio preko Tagliamenta; za njim stale su prelaziti čete. Podpone Cesari se odveze u Palmanova, koji je grad najvećim dijelom izgorio. Ipak uništavanje nije Talijanicima sasvim uspjelo: stanica velike poljske željeznice kod Palmanova, nepregledan broj vagona i lokomotiva,

DON MARKO VEŽIĆ, JADROVAC:

S kuka na kuk.

(Skice).

VI. Mane, Tehel, Fares.

Obilata tri djejila godine mogu ja i moj župljanin Šarkulo pregodišiti, jedan se bez drugoga promećati i svak se svojim, ko zec i žaba, širim i suženjim putem kreći. Svaki je za svojim poslom danas, svaki za svojim sutra; danas u torbu, sutra mimo torbu, da u to i godina umine.

Je li se objavio lov, drugi su tu onda poslije. Ptice se jate i u jatima sa strnokosa na strnokosu oči prolijeću, nu nigda, kako ćemo se nas dva sjatiti, da nas ni tvoj brk, ni njegovi zubi razjatiti ne će. Kasna jesen i cica leđa, to su naši desni i pouzdani pojasači, oni i naše posestre, straguše bojne, to je naše veselje, naša radoš, hrana i obrana, a poslije kako kome bude, je li projanica ili slasna brašnica.

Nu ova godina, u tolicima nova i iznenagljima bogata, iznenadi i naš lovački raboš i obogati ga licem na Svetoga Roka i sutradan po Velikoj Gospici.

Sjedim ja i za pisanim stolom obli broj 130. službenih spisa približavam, kad se netko ispod pengjera javlja i uporno popa popom živka, da nu trenom na pengjer poviri. Tko je tko nije, Šarkulo je, o ratnome vaku i on do žuba naoružan i ubojitim jarakom posut. Da nije, već balinčića o pasu, a straguša o ramenu, dosta bi te bilo, da Ivana Šenjanina svojim predakom spomenete.

Ajmo, pope!

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.
BEĆ. 7. Službeno se javlja:
7. novembra 1917.

Talijansko bojište:

Talijanci se mahom povlače prama riječi Diave. Naša operacija radi potjere tek u planu. Zaoblazna skupina djelatnosti austrijskih i ugarskih planinskih četa prgnala je na jugo zapadu od Tolmeza nekoliko tisuća Talijanaca da se predaju.

BEĆ. 8. Službeno se javlja:

8. novembra 1917.

Talijansko bojište:

Savezničke čete armije feldmaršala nadvojvode Eugena zagoniše se jučer u neumornoj potjeri do Livenza. Neprijatelj se svagdje najžešće odupirao polaženju preko rijeke, ali ga austro-ugarske i njemačke čete na više mjesta ubiše i prigneće na dalje uzmicanje.

I u planini Talijanci se na više mjesta ubiše i prigneće na dalje uzmicanje.

I u planini Talijanci se na više mjesta ubiše i prigneće na dalje uzmicanje. Na jugu od Tolmeza, iza naše fronte, jedna hrvatska talijanska grupa, pod zapovjednikom 36. te divizije, oslonjena na utvrgenjima kod Simeona, uspješno se održati više dana protiv obilaznog napada naših planinskih četa i njemačkih lovaca. Tek preksino talijanski topovi obustavise vatru. Neprijatelj već sasvim odsečen, digao je jučer u lagun utvrgenu: njegovi pokušaj da se kragod probije.

Poslije časnog boja neprijatelj, koji je brojio nekoliko tisuća ljudi, položi oružje.

I na planinskoj ivici Cadora i u Primieru došlo je do žestokih sukoba.

Naše su čete zauzele važnih točaka.

Sto se tiče zarobljenika i plijena, palo je jučer u savezničke ruke: jedan general, jedan divizijski štab, 2 pukovnika, 170 oficira, 17000 ljudi, 80 topova, 6 letjelica. Broj zarobljenika poskočio je na 250.000, broj streljivih topova na 2.500.

Poglavlja generalnog štaba.

— Kuđa će pop, Šarkulo? Zar u hajduke? Aja, sokolić! Pokasna su doba, a gora je na ovoj gladišnjici, te uzela čak i vuka iz sebe izgoniti.

— Lako ćemo mi za vuka i hajduka, već se vi opremajte! Dolje nas u šašu užina čeka. — Što ovo Šarkulo izgovara, svakoga trena uzvрpoljen k moru poviriva, da mu tko lovnu ne rasplasi.

— A šta je?

— Brate, «slezens» i «mrkuša». * Evo nema već malopri, da navijajuć u vrutke padaše. Ajte i ne dangubimo!

— Kad nije već to, a mi ajmo!

Što bi dlanom o dlan i dvaputa se ojače na kašljao, evo ti mene, da se od kara-popu Marku u mrkoga prerošli ličkoga hajduka i lavačkih izvričih. Baba se i domaća Pekasa uzela krstiti, s pengjera na pengjer premještati, dvoumeć, u koje ovo nezin gospodar udara. Je li za nama i blagošljovenom vodičom poštarala, jer od nenađnih iko će očuvati, već dobrota i svemogućstvo Božje, o tome vani šta sigurna ne bih znao pričati, a lagati i novosti izmišljati nije ljkusi i ne smije se.

Mi k sašu, a to se Šarkulovi «slezens» i «mrkuša» na pličini bezbržni odmaraju. Na mahove krilima odmahnju, ko da ih okušavaju, jesu li sprema i kapca za nove počvige.

Šarkulo mi očereo moju žrtvu, «mrkušu», a on će na «slezenu». Izkustvom, iz svojih lavačkih zapisaka, utvrgen, što sam u lovju ja, što li je Šarkulo, u neku požalih sudbinu «slezenu», a ko da nazloban zubom o Zub Škrinu, što je «mrkušu» bolji, dapače životni dio zapao.

* To je ponajslasnija vrsta divljih patača. «Slezens» je muško, a «mrkuša» žensko.

Imenovanja i odlikovanja prigodom pobjeda u Italiji.

BEĆ. 7. Drigodem skorošnjih pobjeda u Italiji Cesar je imenovao generala pukovnika Kroatina feldmaršalom. Istom povodom udijelio je feldmaršalu nadvojvodi Eugenu i generalu feldmaršalu Hindenburgu briljante ka krstu za vojničke zasluge prvega razreda sa ratnom dekoracijom, generalu pukovniku barunu Wurmu križ za vojničke zasluge prvega razreda sa ratnom dekoracijom i mačevima, generalu pješadije Henriqueu velikom križem Leopoldova reda sa ratnom dekoracijom i mačevima, generalu pješadije von Belowu, povjedniku jedne armije, velikom križem Leopoldova reda sa ratnom dekoracijom i mačevima, generalu poručniku Krafft von Dellmensingenu križ za vojničke zasluge prvega razreda sa ratnom dekoracijom. Cesar je palo naredio, da se saopći generalu pukovniku pl. Bordeviću novom osobitu počvalu i priznanju i generalu pješadije Alfredu Krauscu osobitu počvalu i priznanje. Udjeljen je Leopold red sa ratnom dekoracijom i mačevima generalu pješadije von Lukasu, generalu konjice knezu Schönburg-Hartensteinu, feldmaršalu poručniku Scotti, barunu von Schärzeru, von Herdtu i Koreku, a saopćena je počvala i priznanje i u isto vrijeme udijeljeni su mačevi generalu pješadije Kralicuku.

udjeliti nabavni prinos za 1917 godinu određen za učitelje.

Ministar financija izjavio je, da je vlada sklona udjeliti za tu svrhu 70 milijuna. Zatim je predračunski odbor prešao na posebnu raspravu.

Zast. Dulibić se tuži što nema brisanja poreza za vinograđe počinjene od žiloždere, te traži da se tome doskoči.

Saziv Delegacija.

BEĆ. 8. «Wiener Zeitung» objavljuje cesarsko ručno pismo ministru izvanjskih posala i ministru predsjednicima, kojim sazivlje delegacije u Beč za 3 decembra.

Državni prevrat u Petrogradu.

Pobjeda radničke i vojničke revolucije.

Kerjenski pobegao. Drugi ministri uzačeni. Petrograd u rukama odbora radničko-vojničkog vijeća.

Spor između generalnog štaba u Petrogradu i revolucionarnog vojničkog odbora.

PETROGRAD. 7. Po vijestima petrogradske agencije sasvim je znatno paoštrio spor između generalnog štaba u Petrogradu i revolucionarnog vojničkog odbora radničko-vojničkog vijeća. Prekinuli su se popodne dogovori započeti s objektu strana radi jačanja demokratskog elementa u generalnom štabu, i to jer je odbor dobio vijest, da je vojnički guverner petrogradski, preko noći, dozvao čete u okolicu glavnog grada, naročito u Petrogradovluku i Šartskoje Selo. S obzirom na ovu činjenicu, odbor je naredio svojim četama da ne slušaju vladu. Priliku se su još više paoštire tim, što je Kerenski zabranio tri boljševičke novine i dvije novine ljevice. Oko 5 sati vlasti su naredile, da se unište mostovi između radničkog kotara i gradskog središta. Grad čuvaju vlastine čete.

Prve vijesti o prevratu.

BEĆ. 8. Javljuju iz stana ratne štampe; Naše radiotelegrafske stanice na sjevero istoku u hvatali su danas osakati radiotelegram, poslat iz Petrograda svim vojskama, kao proglašen ratnog revolucionarnog odbora. Do tom proglašenja, svi su politički apšenici odmah pušteni na slobodu, nekadašnji ministri Konakov, Kiščkin, Tereščenko Naljanković, Nikitjin i drugi uzačeni su od revolucionarnog odbora, a Kerjenski je pobegao. Svi se četama nalaže da Kerjenskog odmah u saspe i predaju u Petrograd. Svaka pomoć ukazana Kerjenskom, kaznit će se kao teški zločin protiv države. U Petrogradu je pobijedila radnička i vojnička revolucija.

BEĆ. 8. Javljuju iz stana ratne štampe; Naše radiotelegrafske stanice, koj se seda ima u cijelini, petrogradsko radničko vojničko vijeće izdalo po četiri proglašenja, i to svima vojničkim odborima vojske na fronti, svim vijećima vojničkih zastupnika, svim satnijama i sudskim odborima, svim namjesteni-

svoje časove poji, da će se oteti i zlatne slobode dočepati. Najstrad, kad mu sile smalakaše, a odmahaju su mu krila obrijegi postali, legijimice opružen, još nogama na mahove od trza, a poblijedjelim očima izvrće i bijelim je izbijelio. Da ih je u Sarakula zadro, tekar to Mrkonja opazi.

— Ala, Saré, da mu je zdravljia i tvoje snage, a te majke u desnici ruci, da ti može mijo dragim nadoknadi i onda se s ovim svjetom alalit! Nemile li u ti dreći pomučenim očima! Je ti li koji tučet! ovakih žrtava na duši, nu tko će znati, je li te i jedna nakrivo i ubojno pogledala i, da ti se krv ţedna napije, zaželjela; što ova! — i silimice Mrkonja gorko zubine iskeli.

Šarkulo sobom otrese, problijedi, i netom se uvjeri patničkom i kamenom pogledu «slezenu», uznenirene se premjesti sa drugoga kraja, ko da mu želi izbjegći. Nu kad se uvjeri, na svoje oči da što osiv prati naše tijelo, to i pacje ispijukanje oko njegov kip, ljutio se, i poput zelenih lista na briještu pozelenio, zametne stragušom i utetivi kući, ostavljajući i popa i lovnu, a pogotovo se i ne obaziru na Mrkonju. Njega mu nije ni rogina majka rodila

cima na željeznicama i svim divizijskim odborima. U prvom se proglašu javlja, da je petrogradska posada sa proletarijatom oborila Kerjenskoga. Prevrat se izvršio bez proljevanja krvi. Dok se ne obrazuje vlast vijeća, priznavaće se ratni revolucionarni odbor. Program traži da se odmah sklopi demokratski mir, da se polja posjedniku izruče težacima, da se vlast preda vijećima i da se odmah sazove konstituenti. Drugim se proglašom raspolaže, da se pusti na slobodu svih revolucionarnih vojnici i oficiri, koji su zatvoreni radi političkih prestopaka i da se ukinu smrtni kazan, koju je Kerjenski iznova uveo; na koncu javlja se da su zatvoreni već spomenuti ministri i da je Kerjenski pobegao. U trećem se proglašu traži od željezničara da paze na potpuni red i neograničeni saobraćaj na svim željeznicama; pri čemu osobita se pažnja mora svraćati na neometano šiljanje živeža u gradove i na frontu; navješta se pak pozivanje željezničarskih predstavnika u ministerstvo za promet. Četvrtim proglašom pozivaju se vojnički odbori, da odmah odašlu svoje delegate, koje će sudjelovati u rješavanju pitanja o sudbini revolucije.

PETROGRAD. 7., 11 sati i po noći. (Službeno). Odaslanici tri kozačke pukovnije petrogradske posade izjavili su, da neće slušati privremenu vladu i da neće udariti na Savjet, ali su spremni čuvati javni red. Podopne držao je petrogradski Savjet izvanrednu sjednicu, u kojoj je predsjednik Trockij izjavio: Privremena vlast više ne postoji, jedan je dio ministara uapšen, prethodni je parlament raspušten. Lenin, dočekan sa živim odobravanjem, držao je govor u kojem je isticao tri glavna problema demokracije. Prvi je, odmah dokončati rat; u ovu svrhu nova će vlast predložiti zaraćenim primirje; drugi je: predati težacima polja; treći: uređiti gospodarsku krizu.

Skupština je primila rezoluciju u kojoj izriče želju, da se tri problema čim prije ostvare. Na kraju sjednice pročitana je izjava minimalističnih predstavnika u Savjetu, po kojoj stranka, buduć da ona ne odobrava državni prevrat, istupa iz petrogradskog savjeta.

Službeni izvještaji.

PETROGRAD. 7., u 9 sati i po noći. (Službeno). U 5 sati popodne revolucionarni odbor radničko-vojničkog vijeća objavio je proglaš, u kom javlja, da je Petrograd, hvala sudjelovanju posade, koja je pomogla da se državni prevrat izvede bez proljevanja krvi, sada u njegovim rukama. U proglašu, se izjavljuje, da će nova vlast odmah predložiti pravedan mir, predati težacima polja, sezvati konstituentu.

Ruske čete sa sjeverne fronte na prevrat.

BERLIN. 8. Po telegramu «Lokalzeiger» sa švajcarske granice, čete ruske sjeverne fronte izjavile su se za petrogradsko radničko vijeće te sada marširaju prema Petrogradu. Vojnici koji su odani radničkom vijeću, zapremili su tvornice muničije u Viborskem predgrađu.

STOCKHOLM. 8. «Stockholm Tidende» javlja iz Haperande: Kako Finei pripovijedaju, prekinut je željeznički saobraćaj između Petrograda i Finske. Jedan dio njemačke baltičke flote stoji pred Helsingforsom.

Graf Czernin u Berlinu.

BERLIN. 7. Car Vilim primio je jutros u audienciji grofa Czernina, austro-ugarskog poklislara Hohenlohe-Schillingsfürsta i poklislara Mereya, zatim je pozvao gospodu na doručak.

Izvještaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA. 7. Generalni štab, 6. novembra.

Na svoj macedonskoj fronti slaba djelatnost vatrom. U okolini Morihova i na Strumi protjeralo se vatrom nekoliko neprijateljskih izvidničkih četa te se otelo zarobljenika.

Fronta u Dobrudži:

Neznačna borbena djelatnost.

Izvještaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD. 7. Vojni izvještaj, 6. novembra. Tukli smo uspješno otok Arvad na sirijskoj obali. Lagin i jedrenjače, jedan parni brod i dva parobroda od po 4000 tona, koji su se nalazili u Arvadskoj luci, bježu hćima potopljeni.

Na fronti na Sinaju artiljerijska vatra. Na ostalim frontama ništa osobito.

ruke. Šta sam i šta puta s njime, kao s lovačkim kolegom, na teškim mukama. — Počinili smo, prekrstili se i Bogu pomolili, slasnu smokvu pregrizli i žvaknuli, te kapac rakije šmrknuli, da se eto ne bi ujalo, pa ajde, da čemo, kuda se još ono juče dogovrili, a jutros opankom udarili. I dobrih smo se uputili i k jarebicama te k njihovim litičinama na domak prikučili, da im čak zamjenično pjevacanje te u zoru čeretanje i ljubeno dojavljivanje čujemo. U to je odnekuđa pomilila strina Ćigra, kuma Čuta i ujna Luža; uže im je o ramenu, a za tkanicom kosijer. Šta će ih raspitivati, kuda će, kad ih njihov alat izdaje, da su se u drva i u suharak podigle, na čemu će ono u bakrici sprnjavoriti, a djejinu golotinu uz ognjište očrjati.

— Ajmo, oče, natrag! — i što je ovo Šarkulo izustio, time je, i ne iščekuju me, okrenuo, otkuda je ono i došao. Sad zovi, moli, kumi, zaklinj, karaj, psuj i prijeti. Ne pomaže to, što i bobom o zid smjerati. On je tako odušio u svojoj glavi, — je li zasoljena, ili je razvodnjena, njegov je posao — a kad ga u tjesnju klancu svrneš, i ne zna, kuda će, dok ti ne ogovori, on će ti i odgovoriti, a brkom oboriti ne će, da je on krščanin, a krščanin sa sotonom paklenom i sa nekrstom da posla imati ne će. Treviti u lovnu prvu babu, ili trevit, oslobodi Bože, nekrsta paklenoga, sveštiti je posao, a kad se od vraka krsti, šta bi od baba, već da ispred nje bježiš...

Tko će znati, što je ono u zadnjim «slezenivim» trzajima Šarkulo očituo? Da to niješ uroci i potajne zatorne sile, pa čak i Šarkulov Mane, Tahel, Fares?

Kad bi bilo ovo zadnje, onda zlo i naopako po me, jer s kime ćeš osle u lov, a što je još udesno — na ovim tankim godinama, kako ćeš zimu prokuburiti?

ISKAZ

kontingenta krušne hrane za novembar 1917. za pojedine kotare odnosno općine.

Kotar	Općina	Novi kontingenat	
		kvintala	
Zadar	Zadar	2235	—
	Biograd	498	—
	Novigrad	424	—
	Nin	540	—
	Pag	468	—
	Rab	356	—
Šibenik	Šibenik	264	—
	Sali	423	—
	Ukupno	5208	—
Benkovac	Benkovac	789	—
	Kistanje	528	—
	Obrovac	760	—
	Ukupno	2077	—
Knin	Šibenik	2082	—
	Skradin	670	—
	Zlarin	356	—
	Vodice	188	—
	Tijesno	530	—
	Ukupno	3826	—
Split	Knin	1435	—
	Drmalj	1270	—
	Oklaj	335	—
	Ukupno	3040	—
	Split	1983	—
	Omis	269	—
	Krajina	371	—
	Police	705	—
	Suturac	136	—
	Lukšić	147	—
	Klis	196	—
	Muč	396	—
	Solta	228	—
	Trogir	935	—
	Novi kod Trogira	187	—
	Lečevica	426	—
	Ukupno	6019	—
Hvar	Hvar	224	—
	Bogomolje	104	—
	Starigrad	230	—
	Jelsa	260	—
	Suturaj	54	—
	Vrboska	200	—
	Vis	328	—
	Komiža	298	—
	Ukupno	1692	—
Imotski	Imotski	2304	—
	Makarska	667	—
	Gornje Primorje	245	—
	Vrgorac	714	—
	Ukupno	1626	—
Supetar	Supetar	184	—
	Milna	225	—
	Bol	120	—
	Nerežišće	139	—
	Postire	136	—
	Pučišće	211	—
	Sutivan	124	—
	Selca	280	—
	Ukupno	1389	—
Korčula	Korčula	466	—
	Blato	550	—
	Velaluka	270	—
	Lastovo	84	—
	Orebic	115	—
	Kuna	141	—
	Janjina	159	—
	Trpanj	87	—
	Ukupno	1872	—
Metković	Metković	304	—
	Opuzen	605	—
	Ukupno	909	—
Sinj	Sinj	1664	—
	Vrlika	549	—
	Ukupno	2213	—
Kotor	Kotor	270	—
	Bučva	147	—
	Pastrović	139	—
	Šip	79	—
	Dobrota	57	—
	Krtolj	59	—
	Lastva	53	—
	Muo	34	—
	Prčanj	38	—
	Šetiv	17	—
	Tivat	71	—
	Grbalj	203	—
	Eregnovi	524	—
	Luštica	57	—
	Perača	66	—
	Risan	262	—
	Ukupno	2076	—
Dubrovnik	Dubrovnik	866	—
	Šipan	64	—
	Zaton	210	—
	Lopud	23	—
	Rijeka	139	—
	Cavtat	617	—
	Slano	72	—
	Mljet	113	—
	Slon	400	—
	Ukupno	2504	—
	Svaukupno	36755	—

Naši Dopisi

Šibenik, 5. novembra.

(Dani sakupljanja; Cesarev Imendant; svečana akademija). U plemenitoj akciji za pripomaganje udovica, sirota i mladeži uopće, Šibenik se kao i svegjer prodio. — Pred tri sedmice konstituisao se odbor pod predsjedovanjem poglavitog gosp. op. upravnika H. Luger, a bijašu nazvani: — Plemenitoj akademiji, učiteljima i realne gimnazije, na što kazalištem odjeknu frenetički pljesak. Slijedilo je izvogjenje ostalih tačaka programa, koji je izveden na opće zadovoljstvo precizno — intimno, da — gotovo umjetnički. — Pjesma «V. novembra», koju je divno složio prof. V. Zanchi, našla je vještig interpretacija, učiteljima i studentima. — Učenica Z. Čelar izvela je na glasovitu: C. M. Weber: «Invitation à la valse» vještina i osjećajem male umjetnice, pa joj se dug-dugo pljeskalo i pobralo zasluzno priznanje. — «Vježbe čunjevinama», uz pratnju glazbe pa grčko-rimsko hrvanje, izvedoše učenici — realne gimnazije okretni i vješt, pa pobrave burno odbravljaju. Zato svaka hvala prof. M. Katunaru i nadučniku Novaku, koji su ih onako lijepo spravljali. — «Vjenac hrv. pjesama» isjećaju učenice gradišćanske škole tako skladno i umilno, da pljeskanju nije bilo kraja. I kad se zastor razgrnuo, stupi na pozornicu četa mališa — muških i ženskih da zaplesu «Hrvatsko salonsko kolo» uz pratnju glazbe; oni su ovosjili općinstvo, koje je dragim smješkom i odusevljenjem pljeskanjem pratilo te drage mališe. Čast nadučniku Novaku, koji ih je uvježbao.

Poslije odmora pojavi se učenica realne gimnazije Rosek i deklamovala je pjesmu: «Ratna sročad.» Dirljiva ova pjesma krasno kazivana, izazvala je najljepši dojam do ganuća, pa se i učenici Rosek mnogo pljeskalo. Istači se mora hvala i prof. Lj. Maštroviću, koji

domovine. Tad pjesmu: «Bože, vrsni maestro kod gragjanske čilištem odjeknu ogjenje ostalih den na opće da — gotovo », koju je divno sastog interpretatovao dubokim členica Z. Čelar ber: «Invitation male umjetnici, bala zasluzno pratinju glazbe učenici realne arne burno odo. Katunarić i jepo spravljali. učenice građe, da pljeskanju grnu, stupi na i ženskih da pratinju glazbe; igim smješkom drage mališe. Žebao. učica realne gjezmu: «Ratna snosno kazivana, pa se i staci se mora mnogo mara i spanu. započe predčina: «Zivila da nije moglo kalo višepute, grokaz napisao glumice. Svinje strane. — preveša učenici tančinama, te arno pljeskal, po učenicima stvo, te su na — Ouverture i sve drugo cem kapelnika se kazalištem, eavao «Carevk» tražao je više dživa izražaja iskaže hvalu odboru, nastavila Evalsma maestru, pa redatelju režiju cijelog redom pomagajući, Vukčići požrtvovana K. Grizić sa osović i Gar koji se za sve od upravitelja nadzornika ičitelja Slovaka

Nove knjige.

Primili smo sa zahvalnošću:
Ante Petracić: *Treće studije i portreti*. Cijena 4 K. Ovo je treća zbirka studija i portreta, što ih je prikazao vrijeđni kritik Ante Petracić. Uvodna je studija o hrvatskom literatu. Prikazani su vrlo zgodno neki stariji naši književnici, kao Bakotić, pisac «Raje», Ognjišlav Uliješenović-Ostrožinski, Stjepan Ilijačević i Mateša Kuhačević. Aktuelna je studija o skoro preminulom talijanskom i čakavskom književniku, biskupu O. Jordani Zaninoviću. Zatim je prikazan o čirno pronican kritični rad Čedomila Jakšića. Vrlo su zlamentne tri slike iz naše novije religiozne lirike: o Marinu Sabiću, biskupu Šariću i Miljeni Paveliću. Od Srba je prikazan Milorad Mirović, a od Slovenaca Silvija Šardenko. Iz talijanske literature prikazan Antonio Fogazzaro, i knjiga Enrika Thoveca, koja otvara sasvim nove pogledove na noviju talijansku liriku. Petracićeva je knjiga aktuelna i zanimljiva; raznovrsnost i sregenost njezina daje joj veliku vrijednost. Gosp. Petracić je obogatio našu skromnu kritičnu literaturu jednim krasnim radom.

Associazione di soccorso d' impiegati dello Stato della Dalmazia.

A favore del fondo intangibile «Sussidi ed orfani di soci» sono pervenute le seguenti obblazioni: Per onorare la memoria della def. siga J. Perović, Đalija siga Milka Jurić cor. 1.

Per onorare la memoria della def. siga J. Giovanna ved. Perich, dai sig. Giuseppe Petz cor. 2, fam. Gilarđi cor. 1, fam. Kalašić cor. 1, Adolflo Namer cor. 1.

Per onorare la memoria della def. siga Caterina Tironi, dai sig. Francesco Dančević cor. 3, Pietro e Paulina Novaković cor. 5.

Per onorare la memoria della def. siga Filomena Berich, dalla siga Giuseppina Ressel cor. 1.

Per onorare la memoria della def. siga Maria Fabbrovich, dai sig. Giorgio Kalinić cor. 2, fam. Pavich cor. 2, Giuseppe Bercich cor. 2.

Telegrami Uredništva.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Cesar i Cesarska na talijanskem zemljisu.

TRST, 6. Cesar se danas odvezao preko Cervignana, San Giorgio di Nogaro u Latisanu na Tagliamento. U Cervignanu ga je pučanstvo izvanredno srdano dočekalo. U San Giorgio di Nogaro Cesar se sreće sa svojom babom nadvojvotkinjom Marijom Terezijom, princesom Adaljandom Parmaškom i jednom kćerju vojvode Karla Teodora Bavarskoga, koje vrše požrtvovnu službu u poljskim bolnicama. I u okolini Latisane nailazi se svadgje na tragove katastrofe, koja je snašla treću talijansku armiju na istočnoj obali Tagliamenta. Latisanu su Talijanci spalili hicima. Strašnu su talijanske pozicije na zapadnoj obali rijeke. Cesar je dugi gledao kako naše čete prelaze preko Tagliamenta kličući mu živo u svim jezicima. On je u velike hvalo i čete i njihove vojne. Popodne se Cesar odvezе u Aquileju.

Treba da su Talijanci u ovom mjestu sasvim bezbržni bili, jer od tolikog umjetničkog blaga, što je naročito u muzeju sakupljeno, nijesu ništa odnijeli. Cesar se kratko pomoli u Bazilici, zatim se motornim čamcem odvezе u Grad, gdje ga je pučanstvo dočekalo burnim poklicima. Iz Grada povratio se lagjom, premda su se popodne opazile između Tagliamenta i ušća Diave talijanske lagje, koje su put Grada isle. Na dolasku u Trst narod ga je na mulu dočekao živim poklicima vesela.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 9. Službeno se javlja:

9. novembra 1917.

Talijansko bojište:

Talijanski je otpor na Livenzi slomljen. Savznici su prešli rječku na svoj fronti te prodiru prema zapadu. Čele su napredovali i u tirolskoj pograničnoj planini.

Na istoku u Arbaniju ništa novo.

Doglavica generalnog štaba.

Izveštaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 9. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan 9. novembra 1917.

Zapadno bojište:

Artiljerijski boji u Flandrijii porastao je popodne do znatne snage. U Artois u engleski izvidnički zagoni bježi odbijeni. Neprijatelji su izgubili obrambene vatre i u zračnom boju 13 letjelica.

Istočno bojište:

Engleska satnija, koja se zagonila u ravnicama, bježi odbijeni. Tugari kr. 25 strane bježi užbijena snažnim protuudarom bugarskih četa.

Talijansko bojište:

Savznice arme napreduju neusporno prema Piave cestama u planinu ravnicu, lomeći otopr talijanskih zalaznica, kroz mečavu i pljusak.

Drevrat u Petrogradu.

PETROGRAD, 9. Vijest Agencije. Kad se sva-nulo, čete revolucionarnog odbora zauzeše, poslije opsade od više sati i puščane vatre, kojoj se pridružilo nekoliko topovskih hitaca, Zimsku Polaču. S izuzetkom Kerenskoga, svi ministri bijahu tu na zakrenu, to isti način ove su čete zarobile petrogradski generalni štab.

PETROGRAD, 8. Vijest agencije. Revolucionarni vojnički odbor petrogradskog radničko-vojničkog vijeća objavljuje proglašenje, u kojem piše: Vlast u Petrogradu je u rukama revolucionarnog odbora petrogradskog radničko-vojničkog vijeća, vojnici i radnika, koji su složno ustali. Kerenskije vlast oborenja je bez proljevanja krvi. Proglas pozivlje petrogradsko radničko-vojničko vijeće neka podupire novu revolucionarnu vlast, koja će odmah predložiti pravedan mir i povratak zemlje težacima i sazvate konstituantu. Sva lokalna vlasti prenosi se na kotarska radnička vojnička vijeća.

ZASTUPNIČKA KUĆA.

U odboru za predračun.

BEČ, 8. U predračunskom odboru Zastupničke Kuće socijalni demokrat *Ellenbogen* predložio je, s obzirom na novinske vesti o tobožnjem rješenju poljskog pitanja, da se ministar predsjednik pozove neka objasnji stvar. Slovenac *Korošec* pridružio se *Ellenbogenovom* prijedlogu u ime češkog udruženja i jugoslavenskog kluba.

U ustavnom odboru socijalni je demokrat *Renner* predložio, da se poljsko pitanje stavi na raspravu. Prema jednom poziciju pročelnika ustavnog odbora, a koji je ovaj odbor i primio, bježi u ustavni i predračunski odbor pozvani za popodne na zajedničku sjednicu, da čuju šta će ministar predsjednik saopšti.

Poljsko pitanje.

Zajednička sjednica predračunskog i ustavnog odbora.

BEČ, 8. U zajedničkoj sjednici predračunskog i ustavnog odbora ministar predsjednik učinio je, u dogovoru sa ministrom izvanjskih posala, izjavu, u kojoj, kako se već polusluženo objavilo, je utvrđeno, da vijesti berlinskog novina o pregovoru između Austrije-Ugarske i Njemačke upogled poljskog pitanja nipošto ne odgovaraju činjenicama. Doista bilo je između grofa Czernina i njemačke vlade prethodnih dogovora o modalnostima za rješavanje ovoga pitanja, koji su povoljno potekli; ovi pak nijesu nipošto dokončani, a još manje mogli su dovesti do konkretnih pregovora, jer da se ugovori stvar, treba da se i drugi mjerodavni faktori čuju.

U Zastupničkoj Kući.

BEČ, 9. Kuća je pretresla sedam upita o novinskim vijestima upogled tobobnjeg rješenja poljskog pitanja; upitima je bila priznata hitnost. Rusin *Petruszewycz* protestuje protiv priključenja Galicije Poljskoj, jer da bi tako Ukrajinci bili izruciši svojim nacionalnim ugnjetaćima. Južni Slaven *Korošec* i Čeh *Stanek* kažu: Mi hoćemo da se poljsko pitanje rješi, ali u svezi sa rješavanjem južno slavenskog, rusinskog i češkog pitanja. *Adler* u ime socijalnih demokrata obrazlaže u upitu prosvjedovanju socijalnih demokrata protiv neumjelog rješavanja poljskog pitanja, jer da bi ta namjera ozbiljno ugrizila mir, te izjavljuje, da se poljski kraljevi Galicije smiju ustupiti Poljskoj jedino na osnovu ugovornog sporazuma između Austrije i Poljske, i treba da to odobre austrijska i poljska narodna zastupništva. Rumun *Iosepescu-Grecu* posmatra uticaj na sudbinu Bukovine i bukovinskih Rumuna.

Ministar predsjednik vit. *Seidler* najprije podsjeća na jučerašnje izjave i kaže da, dok prigovori zapadnici sa njemačkom vladom stvar sasvim ne razbriše, nije naravno moguće reći, kako će se poljsko pitanje rješiti. Ako bi u buduću kraljevinu Poljsku htjela da se približi monarhiji, tad bi se naravno sav kompleks pitanja, koja se zakonodavnim putem moraju raspričavati, pridržati tom rješavanju te bi se austrijskom pučkom zastupništvu dala prilika na vrijeme i bez prejedikovanja, da zauzme svoje stajalište. (Odobravanje). Govornik izrijekom naglašava, da poljsko pitanje, kako god se riješilo, nije nikakva zapreka miru, jer ovo isključuje svaku nasilje. Poljska će država u buduću po svojoj volji tražiti sebi političku orientaciju. (Zivahnodobravanje). Preurana bi vlast kad bi stala sebi objašnjavati, bili i kako bi rješavanje pitanja o kraljevini Poljskoj utjecalo na unutrašnje prilike u Austriji. Vlade pazi na sve moguće eventualnosti, jer narodnosti, kojih se tice rješavanje tog pitanja, imajuće prigodu da se njihove opravdane želje slušaju i uvažavaju. Svakojako vlada će budno paziti, da što god se učini, Austrije ne izgaje oslabljena iz tog preokreta nego ojačana, i da njeni narodi, kojima će se potpuno obezbržiti njihovi interesi, mogu uživati blagodati ne samo izvanjskog nego i unutrašnjeg mira. (Živo dobrovanje).

Ministar predsjednik na kraju ističe, kako vladino držanje, u više mjeseci povjerljivo, skupnog rada sa parlamentom, na svakom području, pruža kući puno jamstvo, da će ona uvijek i u svakoj prilici čuvati propise ustava i prava naroda. Ministar predsjednik sebi pridržava, da se na ostala pitanja povrati, u dogovoru sa ministrom izvanjskih posala, eventualno i za ove rasprave.

Samostalnost Poljske.

BEČ, 10. Jutrošnji «Fremdenblatt» donosi podpisom «Pitanje o miru» ova razlaganja: Trodnevni boravak ministra izvanjskih posala Berlinu, da je povoda sasvim krivim komentima. Uzroke ovim neopravdanim glasovima nećemo ovdje istraživati. Ljudi, koji nijesu učestvovali u berlinskim pregovorima, da koji nijesu mogli znati, o čemu se tamo govorilo, rasturili su u svijet glasova, koje su drugi uzeli za dobre i islinite. U nervozno, uzravno vrijeme u kojem živimo, ta su izmišljena pripovijedanja učinila neki utisak. Ministar izvanjskih posala želio je, prema svojoj dužnosti, da se državni kancelar, čim prije, pozove neka objavljene pitanja, i da značno starijem grofu Hertlingu, koji je već i tako prenartpan poslovom, priredi put u Beč. Kompleks pitanja, što se danas imaju raspravljati između Beča i Berlina, vrlo je velik. Trodnevne konferencije jedva su dovoljne, da se rezni predmeti pretresu. Megju tim pitanjima došlo je da se govoriti i o poljskom: to je istina. Ta dužnost je glavnih državnika, da vijeću o velikim aktualnim pitanjima i da ih pripreme, prije nego ih prikažu ostalim pozvanim činovima. Državna se pitanja uopće ne rješavaju drugačije, nejskoli je li mir blizu ili daleko. Ako hoće da na konferenciji o miru mogu zajednički i uspješno djelovati, saveznici treba da među sobom budu na čisto o pravcu, kojim će hoditi.

Ljudi, koji nijesu učestvovali u berlinskim pregovorima, da koji nijesu mogli znati, o čemu se tamo govorilo, rasturili su u svijet glasova, koje su drugi uzeli za dobre i islinite. U nervozno, uzravno vrijeme u kojem živimo, ta su izmišljena pripovijedanja učinila neki utisak. Ministar izvanjskih posala želio je, prema svojoj dužnosti, da se državni kancelar, čim prije, pozove neka objavljene pitanja, i da značno starijem grofu Hertlingu, koji je već i tako prenartpan poslovom, priredi put u Beč. Kompleks pitanja, što se danas imaju raspravljati između Beča i Berlina, vrlo je velik. Trodnevne konferencije jedva su dovoljne, da se rezni predmeti pretresu. Megju tim pitanjima došlo je da se govoriti i o poljskom: to je istina. Ta dužnost je glavnih državnika, da vijeću o velikim aktualnim pitanjima i da ih pripreme, prije nego ih prikažu ostalim pozvanim činovima. Državna se pitanja uopće ne rješavaju drugačije, nejskoli je li mir blizu ili daleko. Ako hoće da na konferenciji o miru mogu zajednički i uspješno djelovati, saveznici treba da među sobom budu na čisto o pravcu, kojim će hoditi.

PIETROBURGO, 7. Ore 9 1/2 di sera. (Ufficiale). Alle ore 5 del pomeriggio il comitato rivoluzionario militare del consiglio degli operai e dei soldati pubblico un proclama, in cui comunica, che, grazie alla cooperazione della guarnigione che rese possibile l'attuazione del colpo di Stato, senza spargimento di sangue, Pietroburgo trovasi nelle sue mani. Il proclama dichiara che il nuovo potere proporrà immediatamente una pace equa, consegnerà i terreni ai contadini e convocerà una

assemblea costituenti. Il primo quartiermastro generale *Ludendorff*, il colpo di Stato a Pietroburgo.

Il potere in mano del comitato rivoluzionario degli operai e militari. — Kerenskij fuggito; gli altri ministri arrestati.

vaju poljskom narodu pravo, da sam odluči o svojoj budućoj sudbini. Mi i Njemačka već smo se oda-zvali želji poljskoga naroda te priznali njegovu samostalnu državost. Ako Poljska, kad se sklopi mir, iznese želju, da uže pristane uz austro-ugarsku monarhiju, mi nećemo imati nikakvu povodu da tu kraljevinu od sebe odbijemo. Poljska je samostalna i s nama sprijateljena država; ona će sama da odluči o svojoj budućoj državnoj sudbini.

Izveštaji turškog glavnog stana.

CARIGRAD, 8. Glavni stan, 7. novembra.

U odsječku Gaze i na obali česti se neprijateljevi napadi krvavo skrši. Dvije engleske pješadijske divizije i dvije konjičke divizije, koje su zakročile na našem lijevom krilu, naišle su na naš protunapad te bježi u ustavljenje. Na ostalim frontama nije bilo osobitih događaja.

CARIGRAD, 9. Glavni stan javlja, 8. novembra.

Fronta u Kavkazu:

Ruska patrula pala je u lijevom odsječku u naše zasjede i tu bježe posjećena. Dva su Rusa zaobiljena.

Fronta na Sinaju:

Na desnom krilu artillerijska vatra; u središtu i na lijevom krilu nastavljaju se pješadijski bojevi.

Njemački državni tajnik Helferich odrštu:

Stari kotorski arhiv u Zadru.

(Nastavak).

Na njihovu molbu senat je odlučio:
ad 1. Potvrdio je povlašticu gledje prodeje vina.
ad 2. Stranci iz bližnjih mesta i to turski podnici doseljavali su se u Kotor. Nabave kućicu i odmah hoće da uživaju prava građana. Poslanici mole odredbu, «da niko od ovih stranaca ne može uživati prava građanstva, ako ptiće od vijeća ne bude učinjen gragjaninom».

Senat je odlučio, da provedit u smislu transakcije od godine 1647, sklophene između komunitati Kotorske i pučana, prepušta i imenuje za građane one, koje mu se čini prikladnije prama istoj transakciji.
ad 3. Crkva sv. Trifuna bila je u velike oštećena od prošlih potresa. Svod je prijetio, da će sasvim pasti, pa ga se je moralno porušiti. Crkva je sad tako otkrivena i porušena; za popravak je potrebit trošak dukata 2000 i više. — «La chiesa ha pochissima entrata, et noi siamo poveri in modo che non è

possibile, che la possiamo riparare, et essendo così discoperta, et distretta, quasi che non habbiamo luoco due adorare». — Mole stoga poslanici da se za ovu «così santa et pia opera», dade u ime priporoči «quella quantità de denari, et legname, che parerà al suo sapientissimo giudicio poter bastare per supplimento della reparazione sopradetta, à gloria del Signor Dio, ad esaltatione di Sua Serenità et total nostra consolatione».

Senat je odlučio ovo: «Siamo consensi, che per la reparation della lor Chiesa Cattedrale di San Trifon l'assegnamento fatto gl'altri volte sopra il Dacio della carne de ducati quaranta all'anno per anni dieci continui, debba lor continuare per altre anni quattro, si che il tempo habbi ad essere in tutto anni quattordici» . . . . . sil denaro non sia speso in altro, cho nella reparation sopradetta» . . . . .

ad 4. Izdavaju se odredbe za uređenje pomješa (Caserme) za vojnike.

ad 5. Poslanici mole povisjenje plate kotorskog

rektoru i provedituru, koji ima mnogo truda i posla s upravom grada i sa pograničnim Turcima, Sangjakima i dr., a prima na mjesec samo 42 dukata. Još mole uz to, da se u Kotor pošalje i jedan «Camerlengo», koji će vršiti svoju službu po volji naroda.

Senat odlučuje, da u Kotor otidu za službu i da unaprijed budu slati «Camerlenghi et Castellani», koji će biti na zadovoljstvo puka. Za čas senat ne cijeni, da povisi platu kotorskog rektoru i provedituru.

77. Isprava, učinjena dne 30 novembra 1591, u uredu kotorske komunitati glede ustupajednog livela. — Izbljegjena je, omrljana i na mjestima probušena.
78. Bilježnička isprava od 19 aprila 1592 za ustup jednog livela. — Omrljana je, izbljegjena i probušena na više mjesta.
79. Bilježnička isprava od . . . . . aprila 1593 za ustup jednog livela. — Izbljegjena je, omrljana i na mjestima probušena.
80. Isprava, učinjena u uredu komunitati kotorske dne 3 juna 1597 za prodaju jednog zemljističa

u Prčanju. — Probušena je na mjestima, izbljegjena i omrljana.

81. Dukali dužda Marina Grimani od 26 novembra 1598, upravljene rektoru i provedituru kotorskome Ivanu Magno i naslijednicima. — Senat uvažuje molbu kotorske komunitati i povećava platu liječniku (*medico*) od 200 dukata godišnjih na 300 dukata na godinu, koje će primati iz kotorske komore.

IV) XVII. vijek.

82. Isprava od . . . . . aprila 1605. — Ostrižena je na gornjoj i donjoj strani, omrljana i probušena na mjestima.

83. Isprava od 7 maja 1610, učinjena u uredu kotorske komunitati glede prodaje jednog livela. — Oštećena je, omrljana i probušena na više mjesta.

84. Isprava od 24 aprila 1619 za naslijedstvo konta Miha Valier-a; — Oštećena je, probušena na mjestima i omrljana.

85. Bilježnička isprava od 4. maja 1626 glede prodaje jednog livela. — Oštećena je i izgrizena. (Sljedeći).

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Crédito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874

Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Creditto fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Creditto Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da fchi 400. Vinc. principale fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita,

Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Šode kauštike

u baćvama od okolo 400 kg. prodaje
uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera

Zadar

Brzovati: PATTIERA - Zadar.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu
ukamačuje sve štedioničke uložke

od 15. prosinca 1916 do dalnjega
sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime
do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 8 do 20 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 28—32 h. — Felđpost 1000 komada Kr. 8.—. — Cigaretnog papira: «Riz Abadie» I. 60/100 Kr. 13.—, II. 100/100 Kr. 10.—. — Austria 100/80 Kr. 4.50. — Samum II. 120/80 Kr. 10.—. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih fablica za groblje sa i bez fotografije

= za dućane i za ured =

Električna Baterija Kr. 2.— komplet Kr. 4.50.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73×50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 7, 8, 10, sa gvožđenom žicom 3 m/m kg. Kr. 10.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Disaći stroj Meteor takozje hrv. pismom.

Pečata od gume i mjeđi.

Anton Milutin Zadar DALMACIJA

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjeguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrte Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrte Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

Poveljeni trgovacko-pomorski meštar.